

پژوهشی

درک تجربه زیسته ورزشکاران نخبه از پیامدهای آسیب‌های ورزشی: رویکردی پدیدارشناسانه

اسکندر حسین پور^{۱*}، محسن وحدانی^۲، صمد گودرزی^۳، ملیحه چرخاب^۴

۱. * نویسنده مسئول: دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران، e.hossinpur@yahoo.com

۲. استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

۳. دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه تهران، تهران، ایران

۴. دکتری برنامه‌ریزی درسی، پژوهشکده تعلیم و تربیت خوزستان، اهواز، ایران

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۰۳

چکیده

زمینه و هدف: امروزه پیامدهای آسیب‌های ورزشی مشکلات زیادی را برای سلامت ورزشکاران، مربیان، باشگاه‌ها، خانواده‌ها و جامعه ورزشی ایجاد کرده و هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیمی را به جامعه تحمیل می‌کنند. هدف از این پژوهش تحلیل پدیدارشناسانه (درک تجارب زیسته) ورزشکاران نخبه از پیامدهای آسیب‌های ورزشی بود.

روش: روش پژوهش کیفی از نوع پدیدارشناسی بود. مشارکت‌کنندگان ۳۰ نفر از ورزشکاران نخبه بودند که از میان ورزشکاران آسیب‌دیده تیم‌های ملی و باشگاهی به صورت هدفمند انتخاب شدند. ابزار پژوهش، مصاحبه بدون ساختار بود که فرایند تکمیل و اتمام کار مصاحبه‌ها تا زمان دستیابی به اشباع نظری ادامه یافت. زمان انجام هر مصاحبه بین ۳۵ تا ۶۵ دقیقه به طول انجامید. برای جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها از الگوی هفت مرحله‌ای کلایزی استفاده شد.

یافته‌ها: در مجموع ۹ مقوله اصلی و ۷۴ مفهوم فرعی احصا شد. پیامدهای جسمانی، خانوادگی، روان‌شناختی، اجتماعی، اقتصادی، ورزشی، فرهنگی، تغییر سبک زندگی و مهاجرت محورهای اساسی (مضامین اصلی) یافته‌های این پژوهش را تشکیل می‌دادند.

نتیجه‌گیری: با توجه به پیامدهای زیان‌بار آسیب‌های ورزشی، پیشنهاد می‌شود تمهیدات لازم برای افزایش ایمنی در اماکن و رویدادهای ورزشی صورت گیرد. همچنین حمایت‌های لازم در ابعاد حقوقی، مادی، اشتغال و بیمه عمر و بازستگي برای ورزشکاران انجام شود.

کلید واژه‌ها: آسیب‌های ورزشی، پدیدارشناسی، ورزشکاران

مقدمه

سرمایه‌های انسانی به دلایل آسیب‌های ناشی از فعالیت‌های ورزشی با کاهش سلامت فردی مواجه و مجبور به ترک میدان‌های ورزشی می‌شوند که می‌توانند دلایل متفاوتی مانند کیفیت نامناسب اماکن و تجهیزات ورزشی، عدم استفاده از مربیان با دانش، طراحی نامناسب تمرینات و غیره داشته باشند (۴). این حوادث سبب آسیب‌دیدگی، فضای روانی منفی بر ورزش، کاهش انگیزه، کاهش توانایی ورزشکاران حرفه‌ای و در نهایت کناره‌گیری و مرگ می‌شوند (۵). همان‌طور که کناره‌گیری کارکنان از سازمان موجب تزلزل برنامه‌های استراتژیک یا کاهش بهره‌وری در آن سازمان می‌شود، در میدان‌های ورزشی نیز کناره‌گیری ورزشکار سبب حذف یک تیم ورزشی و یا حتی یک کشور از رقابت‌های ورزشی می‌شود (۶) که علاوه بر هزینه‌های اقتصادی مرتبط با سلامتی، هزینه‌های روان‌شناختی

امروزه نقش ورزش و فعالیت بدنی به عنوان راهبردی که توانایی بالقوه در یاری رساندن به اهداف سلامتی، اجتماعی و اقتصادی جامعه دارد، بسیار حائز اهمیت است (۱). فعالیت بدنی از بروز انواع بیماری‌ها پیشگیری می‌کند و سبب ارتقاء سلامت جسمی، روحی، احساس شادابی و اعتماد به نفس می‌شود؛ در نهایت مشارکت مطلوب در فعالیت‌های بدنی سبب بهبود سلامت فردی، بهزیستی اجتماعی و ارتقاء سلامت عمومی جامعه می‌شود (۲). سلامت ورزشکاران حرفه‌ای و نخبه که با سرمایه‌گذاری‌های فراوان به عنوان یک سرمایه ملی تلقی می‌شوند؛ نقش‌های مهمی در زمینه‌های مختلف در کشور ایفا می‌کنند، بسیار مهم است (۳). با این حال، نتایج پژوهش‌های فراوان نشان داده است که تعداد زیادی از این

شوند (۱۷). بنابراین ترک ورزش به دلیل آسیب‌دیدگی و صدمات ناشی از فعالیت‌های ورزشی به این دلیل که ناگهانی و غیر منتظره اتفاق می‌افتد، می‌تواند تأثیراتی زیانباری بر زندگی حرفه‌ای ورزشکاران داشته باشد. اگیلیو و هو (۱۹۸۶) معتقدند وقتی ورزشکار به دلایل مختلف از ورزش جدا می‌شود، ممکن است افسردگی را تجربه کند (۱۸). تحقیقات لاولی و رایبسنسون (۲۰۰۷) نیز نشان داده کناره‌گیری از ورزش قهرمانی و بازنشستگی اجباری ورزشی، می‌تواند زمینه‌ساز بروز بحران هویت و برخی علائم افسردگی و استرس در ورزشکاران باشد (۱۹). مباحث مطرح شده نشان می‌دهد که آسیب‌های ورزشی می‌توانند تغییرات نامطلوبی در وضعیت سلامتی فرد ایجاد کنند که ناشی از شیوه تجربه آن‌ها توسط افراد است؛ از این‌رو، برای صورت‌بندی مسئله پژوهش باید خاطر نشان کرد که با توجه به اهمیت ورزشکاران حرفه‌ای به عنوان مهم‌ترین عنصر کسب و کار در حوزه ورزش، اعتبار ورزش ملی و باشگاهی، الگوهای اجتماعی و ... می‌توان این احتمال را مطرح کرد که با آسیب‌دیدگی یک ورزشکار حرفه‌ای، عوامل متعددی تحت تأثیر آن قرار می‌گیرند. بنابراین آسیب‌های ورزشی بر فعالیت ورزشکاران و سلامت او اثرگذار است؛ فهم و شناخت این تحولات و معنا بخشی تجربه ورزشکاران از اثرات یک آسیب ورزشی می‌تواند اطلاعات مفیدی در این زمینه فراهم کند و راهگشای سیاست‌گذاران ورزش حرفه‌ای برای پیشگیری از آسیب‌های ورزشی و پیامدهای آن شود. بنابراین، آنچه در این پژوهش دنبال می‌شود پاسخ دادن به این سؤال است که درک تجربه زیسته ورزشکاران نخبه ایرانی از اثرات آسیب‌های ورزشی و ساختار بندی پدیدارشناسانه معنایی آن‌ها به تجربه آسیب‌های ورزشی چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش با روش کیفی و از طریق راهبرد پدیدارشناسی انجام شد. ارزش پدیدارشناسی برای پژوهشگران آن است که برای آنها چارچوبی نظری و تفسیری از تجربه‌های زیسته مشارکت‌کنندگان در پژوهش ارائه می‌کند. پدیدارشناسی بطور کلی مطالعه تجربه زیسته با جهان زندگی است و می‌کوشد معانی را آن چنان که در زندگی روزمره زیسته می‌شود، آشکار کند. پولکینگ‌هورن (۱۹۸۳) توجه به تجربه زیسته را به منزله تلاش برای فهم یا درک معانی تجربه انسان، آن چنان که زیسته می‌شود، تلقی می‌کند (۲۰). جهان زندگی همان تجربه‌ای است که بدون تفکر ارادی و بدون متوسل شدن به طبقه‌بندی کردن یا مفهوم‌سازی، حاصل می‌شود و به‌طور معمول، شامل آن چیزهایی است که مسئله دانسته می‌شود یا متداول هستند. نیکول (۲۰۱۴) پدیدارشناسی را فرصتی برای درک این جهان می‌داند، البته درکی که نه از راه کتاب و دانش انتزاعی حاصل شود؛ بلکه به وسیله تجربه مستقیم و دست اول به دست آید (۲۱). براساس همین رویکرد، در این مطالعه، پژوهشگر به دنبال تفسیر و فهم تجربه زیسته

بسیار جدی بر ورزشکاران، خانواده‌ها و جامعه تحمیل می‌کند (۷). کناره‌گیری از ورزش ممکن است ناشی از آسیب‌های ورزشی، مشکلات روانی، تعارضات با فدراسیون‌ها، سازمان‌های ورزشی و باشگاه‌ها باشد (۸). شواهدی وجود دارد که عوامل غیر ارادی در کناره‌گیری ورزشکاران حرفه‌ای می‌تواند سلامت آنها را به مخاطره بیندازد و افرادی که به صورت غیرمنتظره از ورزش دور می‌شوند، آمادگی کمتری برای مواجهه با تغییرات آن دارند. پرلین (۱۹۸۲) به این نتیجه رسید که کناره‌گیری غیرمنتظره، تغییرات منفی و بحران‌های بیشتری را برای فرد به دنبال دارد (۹). ریستیولاین و همکاران (۲۰۱۲) نقش صدمات را به عنوان دلیلی برای پایان دادن به یک دوره قهرمانی بر روی ۵۷۴ مرد و زن نخبه از طریق پرسشنامه بررسی کردند. نتایج نشان داد که ۲۷ ورزشکار به دلیل مصدومیت به دوره حرفه‌ای خود پایان دادند و بسیاری از ورزشکاران که پایان دوره قهرمانی خود را (۷۰/۴ درصد) گزارش دادند؛ آسیب‌دیدگی با معلولیت دائمی خفیف یا متوسط همراه داشته‌اند (۱۰). موج و همکاران (۲۰۱۲)، دلیل کناره‌گیری از ورزش قهرمانی ۶۸ ورزشکار نخبه و حرفه‌ای دانمارکی را مورد بررسی قرار داد که مهم‌ترین آن‌ها آسیب‌ها و صدمات ورزشی بود. تحقیقات تجربی بر روی ورزشکاران نخبه در کرواسی و چک نشان داده است که دلایل اصلی برای کناره‌گیری ورزشکاران حرفه‌ای در ورزش، آسیب‌های ورزشی است (۱۱). پارک (۲۰۱۲) نشان داد که ورزشکاران نخبه کره‌ای به دلایلی از قبیل؛ افزایش سن و آسیب‌دیدگی به ورزش خود پایان دادند (۱۲). تیلور و اگیلیو (۲۰۰۱) در مدل خود آسیب‌دیدگی را مهم‌ترین دلیل پایان فعالیت حرفه‌ای ورزشکار ذکر می‌کند. موسوی (۱۳۹۳) در پژوهشی نشان دادند که آسیب‌دیدگی و صدمات ورزشی مهم‌ترین دلیل مؤثر بر پایان دوره قهرمانی ورزشکاران نخبه مازندرانی است (۶). همتی نژاد و همکاران (۲۰۱۳) در بررسی علل پایان دوران قهرمانی ورزشکاران نشان دادند که دلایل متعدد از جمله عدم دستیابی به اهداف مسابقات قهرمانی، آسیب‌های ورزشی، مشکلات مالی و مشکلات با مربی بیشترین عامل کناره‌گیری از ورزش قهرمانی بوده است (۱۳). بنابراین آسیب‌دیدگی‌های ورزشی نقش مهمی در پایان دادن به یک دوره قهرمانی ایفا می‌کند. میرآب مرتضوی (۱۳۹۴) در پژوهشی نشان داد که سلامت جسمانی و سلامت روانی ورزشکاران آسیب دیده به میزان معنی داری پایین‌تر از ورزشکاران بازنشسته بدون سابقه آسیب است (۱۴). کناره‌گیری از ورزش یک مسئله اجتناب ناپذیر در زندگی هر ورزشکار است و در کانون توجهات پژوهش‌های روان‌شناختی و سلامت ورزشی قرار دارد (۱۵). اجبار در کناره‌گیری ورزشکاران به دلیل آسیب‌های ورزشی، می‌تواند باعث بروز برخی مشکلات مانند خودکنترلی پایین، خودارزشی پایین، احساس خشم، نگرانی و افسردگی و شکست شود (۱۶). به عقیده پاستوراکو (۲۰۱۲) کاهش مشارکت ورزشی، صدمات ورزشی و مسائل مربوط به مسابقات می‌توانند به اختلال در سلامت منجر

ورزشکاران نخبه در تیم‌های ملی و باشگاهی از آسیب‌های ورزشی است. جامعه مطالعه شده در این پژوهش، شامل تمام ورزشکاران نخبه ایرانی در رده ملی و باشگاهی بود. منظور از ورزشکاران نخبه افرادی بودند که عضو تیم‌های ملی و یا باشگاهی معتبر در کشور بوده‌اند. با روش نمونه‌گیری نظری و هدفمند، ورزشکاران نخبه به عنوان مشارکت‌کنندگان در پژوهش انتخاب شدند و حجم مشارکت‌کنندگان در حین انجام مصاحبه‌ها و برمبنای اشباع نظری تعیین شد. نمونه تا حد ممکن از رشته‌های ورزشی مختلف بودند، زیرا هدف این پژوهش به دست آوردن دامنه‌ای از نظرهای ورزشکاران نخبه درباره تجربه زیسته‌شان از اثرات آسیب‌های ورزشی و تفسیر آن بوده است (۲۲).

به منظور جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه‌های عمیق و بدون ساختار استفاده شد برخی از آنها حضوری و برخی تلفنی بود. در این مصاحبه‌ها هدف پژوهشگر نفوذ به لایه‌های عمیق ذهن مصاحبه‌شونده و کسب اطلاعات حقیقی بود. در پژوهش حاضر با ۳۰ نفر از کسانی که در مسابقات ورزشی مختلف آسیب دیده‌اند مصاحبه شد. مدت زمان مصاحبه بین ۲۵ تا ۴۵ دقیقه بود. مصاحبه‌ها به صورت حضوری و تلفنی صورت پذیرفت. در این مصاحبه‌ها پژوهشگران به دنبال کسب اطلاعات واقعی و حقیقی بودند. در ابتدای مصاحبه چند پرسش پرسیده شد که عبارت بود از: چه چیزی درباره آسیب‌های ورزشی و اثرات آن‌ها تجربه کرده‌اید؟ چه اموری از زندگی شما از تجربه‌تان از آسیب‌های ورزشی تأثیر پذیرفته‌اند؟ در جریان مصاحبه سعی شد سایر سؤالات در جریان گفتگو شکل بگیرد، به طوری که اهداف پژوهش را پوشش دهد. از آنجایی که رویکرد پدیدارشناسی در این پژوهش به شکل توصیفی بوده، به منظور توصیف و تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده در این بخش از الگوی هفت مرحله‌ای کلایزی (۱۹۶۹) استفاده شد. این الگو اغلب از گردآوری داده‌های تحلیل تا اشباع داده‌ها ادامه می‌یابد (۲۳). در مرحله اول، در پایان هر مصاحبه و ثبت یادداشت‌برداری‌های میدانی، ابتدا به مصاحبه‌های ضبط شده شرکت‌کنندگان مکرر گوش داده شد و اظهاراتشان ثبت شدند و مصاحبه نوشته شده برای درک تجارب شرکت‌کنندگان چند بار مطالعه شد. در مرحله دوم، پس از دریافت و ثبت همه توصیف‌های شرکت‌کنندگان زیر اطلاعات با معنی، بیانات مرتبط با پدیده مورد بحث خط کشیده شد و به این طریق جملات مهم مشخص شدند. مرحله سوم شامل استخراج مفاهیم فرموله بود. در این مرحله بعد از مشخص کردن عبارات مهم هر مصاحبه سعی شد در هر عبارت یک مفهوم که بیانگر معنی و قسمت اساسی تفکر فرد بود استخراج شود. البته پس از کسب این مفاهیم تدوین شده سعی شد تا مرتبط بودن معنی تدوین شده با جملات اصلی و

اولیه مورد بررسی قرار گیرد و از صحت ارتباط بین آنها اطمینان حاصل شود. بعد از استخراج کدها، مطابق مرحله چهارم کلایزی پژوهشگر مفاهیم تدوین شده را به دقت مطالعه کرد و براساس تشابه مفهوم به دسته‌های موضوعی یا تم‌ها دسته بندی کرد. در انتهای این مرحله دسته‌های موضوعی از مفاهیم تدوین شده تشکیل شدند. در مرحله پنجم، نتایج برای توصیف جامعی از پدیده تحت مطالعه به هم می‌پیوندند و دسته‌های کلی‌تری را به وجود می‌آورند. در مرحله ششم، توصیف جامعی از پدیده تحت مطالعه تا حد امکان با بیانی واضح و بدون ابهام ارائه شدند. در مرحله پایانی با ارجاع به هر نمونه و بازخوانی تجربه آنها درباره یافته‌ها، نتایج حاصله اعتباریابی شدند. در این پژوهش برای استحکام تحقیق از قابلیت وابستگی، باور پذیری و تأییدپذیری استفاده شد. مطابق این مدل، پژوهشگر برای سنجش باورپذیری یافته‌ها، کدهای استخراج شده را به شرکت‌کنندگان ارجاع داده و با تأیید آنان یافته‌ها معتبر شدند. همچنین یافته‌ها و کدهای استخراجی به تعدادی صاحب نظر در تحقیق کیفی ارجاع داده شد و اعتباریافته‌های تحقیق از نظر ایشان مورد تأیید قرار گرفت.

یافته‌ها

مشارکت‌کنندگان مورد مطالعه شامل ۳۰ نفر با میانگین سنی ۲۵/۵ سال بوده‌اند. براساس رویه‌های مطرح شده در قسمت روش‌شناسی و طبقه بندی داده‌ها، مفاهیم و مضامین فرعی و اصلی به شرح جدول ۲ است.

جدول ۱- فراوانی آزمودنی‌ها برحسب جنسیت و رشته‌های ورزشی

فراوانی	درصد فراوانی	
۲۳	۶۸/۵	مرد
۷	۳۱/۵	زن
۳۰	۱۰۰	جمع
۶	۲۰	فوتبال
۳	۱۰	والیبال
۲	۶/۶۶	بسکتبال
۳	۱۰	فوتسال
۴	۱۳/۳۳	هندبال
۲	۶/۶۶	کشتی
۲	۶/۶۶	ورزش‌های رزمی
۳	۱۰	وزنه برداری
۲	۶/۶۶	دو و میدانی
۱	۳/۳۳	ژیمناستیک
۱	۳/۳۳	شنا
۱	۳/۳۳	بدمینتون
۳۰	۱۰۰	جمع

جدول ۲- مفاهیم، مضامین فرعی و اصلی استخراج شده

مقوله اصلی	مفاهیم (مقوله‌های فرعی)	فراوانی تکرار
پیامدهای جسمانی	ناتوانی جسمی و معلولیت موقت و دائمی	۲۵
	ناتوانی در اجرای درست فنون ورزشی	۲۱
	کاهش قابلیت‌های بدنی در انجام فنون ورزشی	۲۸
	عدم تناسب و تعادل اسکلتی و عضلانی	۲۸
	دردهای مزمن جسمانی	۲۶
	اختلال در عملکرد خواب	۱۷
	ناهنجاری‌های اسکلتی و بهم ریختگی تیپ ظاهری	۲۲
	دردهای عصبی موقت و مزمن	۲۵
	ناتوانی در انجام امورات زندگی و حرفه	۱۹
	تورم و خشکی مفاصل	۱۷
	مرگ زودرس	۱۳
	کاهش توان سیستم قلبی و عروقی	۲۳
	عدم توازن وزنی و افزایش وزن	۱۵
	پیامدهای خانوادگی	بهم خوردن تعادل رفتاری با اعضای خانواده
سست شدن بنیان خانواده و طلاق		۲۰
عدم توجه مناسب به مسائل زناشویی و استحکام آن		۱۹
احساس بی‌مسئولیتی و اختلال نقش		۱۶
عدم تأمین معاش خانواده		۱۶
پیامدهای روحی و روان‌شناختی	از دست دادن حس اعتماد به نفس و عزت نفس	۲۶
	عدم احساس لذت و رضایت از زندگی	۲۳
	احساس شکست و ناکامی در آرزوها	۲۴
	احساس عدم موفقیت	۲۰
	ایجاد تعارضات درونی	۱۶
	ایجاد بی‌انگیزگی در زندگی	۲۴
	دل‌تنگی و بی‌قراری در دوری از ورزش	۲۷
	ترس از آینده ورزش خود	۱۶
	احساس از دست دادن فرصت‌های زندگی	۱۸
	احساس نداشتن قابلیت برای سایر حرفه‌ها	۱۸
	عدم خودکنترلی در رفتار	۱۶
	احساس پایین آمدن خود ارزشی	۱۵
	استرس و اضطراب دائم	۱۷
افسردگی و انزوای طلبی	۲۳	
پیامدهای ورزشی	کاهش شانس موفقیت تیم‌های ورزشی ملی و باشگاهی	۲۷
	هدر رفت سرمایه‌های ورزشی کشور	۳۰
	بهم ریختگی تیمی به سبب آسیب دیدگی ورزشکاران کلیدی	۲۱
	کاهش ظرفیت ورزشکاران ملی برای مدیریت و مربیگری	۱۶
پیامدهای اجتماعی و روابط بین فردی	جمع‌گریزی و دوری از مردم	۱۵
	بی‌اعتمادی به جامعه ورزشی	۲۱
	انتقادات و فشارهای روانی رسانه‌های	۱۷
	فشار روانی ناشی از سوی تماشاگران، مربیان، فدراسیون‌های ورزشی	۱۸
	عدم برقراری رابطه مناسب با خانواده	۲۳
	از دست دادن فعالیت‌های اجتماعی مرتبط با ورزش	۱۴
	از دست دادن دوستان ورزشی و محبوبیت در بین افراد	۲۱
	بدگمانی به مربیان، سرپرستان و بازیکنان	۱۷
	عدم و توان مشارکت پذیری پایین	۲۰
	ترک فعالیت‌های ورزشی	۱۹
احساس بی‌هویتی	۱۷	
سرخوردگی تماشاگران علاقمند به ورزشکار	۲۴	

ادامه جدول ۲- مفاهیم، مضامین فرعی و اصلی استخراج شده

۲۷	هزینه‌های مستقیم درمان	پیامدهای اقتصادی
۱۹	هزینه‌های تجهیزات پزشکی مورد نیاز	
۱۶	هزینه‌های بازتوانی اندام‌های آسیب دیده	
۲۷	افزایش هزینه‌های غیر مستقیم ناشی از آسیب برای فرد و تیم	
۳۰	هدر رفت سرمایه گذاری‌های مالی فرد و باشگاه‌ها	
۲۹	ایجاد مشکلات مالی و از بین رفتن درآمد ورزشی	
۱۵	عدم فرصت برای کسب دانش و مهارت کافی در شغل‌های غیر ورزشی	
۲۴	کاهش توان حمایتی شرکت‌های بیمه‌ای از ورزشکار	
۲۹	عدم تأمین هزینه‌های زندگی	
۲۸	عدم توانایی ادامه حرفه ورزشی و انتخاب حرفه غیر ورزشی	
۱۹	کاهش گرایش عامه مردم به فعالیت‌های ورزشی	پیامدهای فرهنگی
۱۸	کاهش برگزاری مسابقات دوستانه و عام المنفعه	
۲۱	کاهش حضور تماشاگران در استادیوم‌های ورزشی	
۲۰	کمرنگ شدن نقش ورزشکار به عنوان سفیر فرهنگی و سلامت	
۲۷	گرایش به مواد مخدر، الکل و ...	تغییر سبک زندگی
۱۹	افزایش وزن و تغییر شیوه تغذیه	
۲۳	تغییر چشم اندازهای زندگی	
۳۰	از دست رفتن سبک زندگی فعال	
۱۸	تغییر شیوه تفکر به زندگی	
۱۶	گرایش افراطی به فضای مجازی	
۲۵	گرایش به تفریحات غیرورزشی در اوقات فراغت	
۱۷	فکر کردن به اقداماتی نظیر خودکشی	
۱۸	مهاجرت به خارج به جهت دسترسی به پزشک و درمان مؤثر	مهاجرت
۱۵	دسترسی آسان در خارج به داروها و خدمات پزشکی	
۲۱	دوری از نوع نگاه مردم به ورزشکاران مصدوم	
۱۶	پیدا کردن حرفه ورزشی با وجود مصدومیت ورزشی	

بحث

ورزشکار و ابهام برای ازسرگیری فعالیت ورزشی باعث ایجاد تغییر رفتاری شده است و به تغییر عادات روزانه زندگی منجر شده است که حالت عادی عملکردی ورزشکاران نخبه از روال طبیعی خارج کرده و برای آن‌ها پیامدهای زیان‌بار جسمانی را به بار آورده است. درواقع، این گروه از ورزشکاران به واسطه ماهیت ورزش‌شان باید نظم مشخصی را برای خود تعریف کنند که بتواند عملکرد مطلوب خود را حفظ کند؛ اما وجود شرایطی که این نظم را بر هم بزند، می‌تواند تجربه نامطلوبی را برای آن‌ها به‌همراه آورد؛ از اینرو، به نظر می‌رسد ورزشکاران نخبه باید در برنامه‌های ورزشی خود اعم از حضور در محیط‌های ورزشی ایمن، توجه به سیستم مدیریت ایمنی در ورزش، تمرینات ورزشی فصلی، خارج از فصل و مسابقات از آمادگی کامل برخوردار باشند. این یافته‌ها با نتایج میرآب مرتضوی و علیزاده (۱۳۹۴)، هاشمی (۱۳۹۱)، اسوبودا و وانیک (۱۹۸۲) و ورشر و اورلیک (۱۹۸۶) همخوانی دارد (۱۴، ۲۴، ۲۵، ۲۶).

از دیگر مضامین اصلی، پیامدهای خانوادگی است. فشارها و آسیب‌های بعد از آسیب‌های ورزشی ورزشکار، خانواده و زندگی خانوادگی فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهد در برخی مواقع موجب پیدایش سلسله‌ای از دیگر آسیب‌ها می‌شود، به گونه‌ای که حتی فرصت زندگی اعضای خانواده در اثر

هدف از این پژوهش تحلیل پدیدارشناسانه ورزشکاران نخبه از پیامدهای آسیب‌های ورزشی بود. بنابراین، نتایج این پژوهش می‌تواند حاوی نکات و تفسیرهای مهمی در عرصه مدیریت ایمنی در فعالیت‌های ورزشی در اماکن ورزشی باشد. در این مطالعه، پژوهشگر به دنبال مدلسازی یا تشریح روابط بین اجزای شرایط موجود ورزشکاران حرفه‌ای از اثرات آسیب‌های ورزشی نبود؛ بلکه هدف، تفسیر تجربه زیسته ورزشکاران حرفه‌ای از اثرات آسیب‌های ورزشی بود. درواقع واکنش‌های رفتاری و نحوه تجربه ورزشکاران در این مدل‌ها می‌تواند، اطلاعات مفیدی را در اختیار مرتبطان قرار دهد. نتایج نشان داد که نه مضمون اصلی در تجربه زیسته ورزشکاران حرفه‌ای وجود دارد.

پیامدهای جسمانی، یکی از ویژگی‌های تجربه شخصی ورزشکاران نخبه است که بر اثر آسیب‌های ورزشی حاصل شده است. این پیامدها به صورت مؤثری زندگی ورزشکار را تحت تأثیر قرار داده و مانع عمده‌ای در برگشت ورزشکار به وضعیت اولیه و شرایط ایده‌آل حرفه‌ای فرد است. دردهای جسمانی، معلولیت‌های دائمی و موقت به شیوه‌های مختلف زندگی فرد را به بحران جسمی تبدیل می‌کند. تغییر شرایط جسمی

هر کدام می‌توانند سبب جدایی فرد از جامعه شوند. آسیب‌های ورزشی تبعات سنگینی از حیث موقعیت اجتماعی و شغلی بر افراد وارد می‌سازد. فردی که بخش مهمی از هویتش با حرفه و موقعیت او تعریف می‌شود و پیوند قرین و نزدیک با آن دارد، این آسیب‌دیدگی به گسست وی با حرفه ورزشی او منجر می‌شود. این گسست موجب از دست دادن سرمایه‌ها و منزلت‌های اجتماعی که در طول دوران فعالیت ورزشی‌اش به دست آورده است می‌شود و او را از بازتولید این سرمایه‌ها وامی‌نهد. در بسیاری از افراد آسیب‌دیده، امکان بازسازی مجدد وجود ندارد؛ به‌خصوص اینکه فرد در رده‌های پایین منزلت اجتماعی قرار گیرد و جایگاه حرفه‌ای باثباتی در ورزش نداشته باشد. در این صورت فرد موقعیت ورزشی خود را برای همیشه از دست خواهد داد یا اینکه با تنزل حرفه‌ای مواجه خواهد شد؛ بدین مفهوم که از یک مرتبه حرفه‌ای سطح بالا به یک مرتبه حرفه‌ای پایین‌تر نزول خواهد کرد. در واقع در هرم منزلت ورزشی، یک سیر عمودی رو به پایین را طی خواهد کرد که شاید هیچگاه امکان بازسازی و بازتولید خود و رسیدن به جایگاه حرفه‌ای در ورزش گذشته را پیدا نکند. به عقیده تارگزا (Torregrosa) و همکاران (۲۰۰۴) دور شدن ناگهانی ورزشکاران از ورزش به دلیل آسیب‌دیدگی به قدری بر روحیه ورزشکار اثر منفی دارد که تا مدت‌های زیادی علاقه به حضور در جمع را از دست می‌دهند. آن‌ها احساس می‌کنند چون شهرت خود را از دست داده‌اند، جامعه حاضر به پذیرش آن‌ها نیست (۳۵). بنابراین منزلت اجتماعی تجربه شده در دوران حضور در تیم ملی کاملاً متفاوت از دوران دوری از میادین ورزشی است. ارزشی که افراد جامعه برای نقش ورزشکار در زمان تیم حضور در تیم ملی قائل بوده‌اند بسیار بالاتر از زمان نبودن و دوری از تیم ملی است. ورزشکار زمانی که به دلیل مصدومیت از تیم کنار می‌رود دیگر آن ورزشکار قبلی نیست و دیدگاه مردم نسبت به او تغییر می‌کند، همین عامل سبب تقویت حس تنهایی اجتماعی در فرد می‌شود. نتایج این پژوهش با پژوهش‌های تارگزا (۲۰۰۴) و لاولی و والیمن (۲۰۰۰) همخوانی دارد (۳۵، ۳۶).

از دیگر مضامین استخراج شده، پیامدهای اقتصادی است. آسیب‌های ورزشی ضررهای اقتصادی کمابیش سنگینی به ورزشکار و خانواده او وارد می‌کند. پژوهش نشان می‌دهد که مشکلات برخی از ورزشکاران که به صورت غیرمنتظره از ورزش کناره‌گیری کرده‌اند به حدی زیاد بوده است که برخی از آنان (۳۲ درصد) مجبور به حراج مدال‌ها و سایر وسایل مربوط به افتخارات ورزشی خود هستند (۳۷). هزینه‌های درمان این گونه آسیب‌ها در بسیاری از مواقع، مصدومان و خانواده‌هایشان را دچار مشکلات اقتصادی می‌کند و نظم و ثبات اقتصادی فرد و خانواده را بهم می‌ریزد و سبب می‌شود فرد نتواند زبان‌های مالی وارده را جبران کند. هزینه‌های پرداختی از سازمان‌های بیمه‌گر دارای سقف مشخصی بوده و نمی‌تواند ورزشکار را برای درمان کامل برای برگشت به وضعیت عادی و حرفه‌ای

فشارهای ناشی از این آسیب‌ها به خطر می‌افتد. آسیب‌دیدگی در برخی مواقع موجب تغییر کلی ساختار و هرم یک خانواده شده و باعث می‌شود خانواده، کارکردهای نخست و اولیه خود را از دست داده و به یک ساختار ناقص تبدیل شود. در این حالت، اعضای خانواده علاوه بر نقش‌های اصلی خود، مجبور به انجام نقش‌های اضافی و بدلی خواهند شد و نتیجه آن، این است که عملکرد خانواده ضعیف می‌شود. آسیب‌دیدگی و دوری ورزشکار از میدان‌های ورزشی زمینه‌ساز پیدایش فشارهای اقتصادی و روانی بر خانواده می‌شود؛ چراکه آسیب‌دیدگی سرپرست، به طور معمول خانواده را دچار رکود و ضعف می‌کند و دیگر اعضا را تحت فشار قرار می‌دهد. بنابراین خلل در کارکرد و مسئولیت‌های سرپرست خانوار، بقیه اعضای خانوار را در وضعیت بحرانی قرار می‌دهد. یافته‌های این پژوهش با نتایج هاشمی (۱۳۹۱) که بیان می‌کند کناره‌گیری پیش‌بینی نشده از ورزش می‌تواند موجب ناپایداری زناشویی شود و در روابط زناشویی اختلال ایجاد کند همخوانی دارد (۲۴).

از دیگر مضامین استخراج شده، پیامدهای روان‌شناختی است. با توجه به نتایج پژوهش، آسیب‌های ورزشی سبب پیامدهای منفی بر روان ورزشکار می‌شود. براساس مدل آسیب-استرس ویلیامز و اندرسون (۱۹۹۸)، آسیب‌دیدگی ورزشی سبب ایجاد مشکلات روانی و بالعکس مشکلات روحی و روانی احتمال آسیب‌دیدگی را افزایش می‌دهند (۲۷). همچنین پژوهش‌های متعددی نشان می‌دهند که همبستگی بالایی بین آسیب‌دیدگی و استرس در بین ورزشکاران وجود دارد (۲۸). بنابراین می‌توان گفت که آسیب‌دیدگی ورزشکاران عواقب نامطلوبی برای آنان به همراه دارد، برای پیشگیری از چنین اثرات زینباری می‌بایست دست‌اندرکاران امور ورزشی با اتخاذ رویکردی مناسب تعداد و سطح آسیب‌دیدگی ورزشکاران را کاهش داده و در صورت بروز آسیب‌دیدگی با به‌کارگیری روش‌های نوین علمی و پشتیبانی‌های حرفه‌ای و خدمات مناسب مشاوره‌ای مانع ایجاد مشکلات روانی شده و زمینه‌های وضعیت‌های روانی مثبت و ارتقا روحیه برای ورزشکار فراهم شود. یافته‌های پژوهش با نتایج پژوهش‌های هیل و لوئی (۱۹۷۴)، کورتیس و انیس (۱۹۸۸) بیایی و دنیش (۱۹۹۲)، مسنر (۱۹۹۲)، کر و داساشاین (۲۰۰۰)، چاو (۲۰۰۲)، اپریک (۲۰۰۴)، موسوی (۱۳۹۳) و هاشمی (۱۳۹۱) که بیان می‌کنند کناره‌گیری از ورزش سبب ایجاد مشکلاتی از قبیل، افسردگی، از دست دادن اعتماد به نفس و مشکلات روحی و روانی می‌شود، همخوانی دارد (۶، ۲۴، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴).

از دیگر مضامین استخراج شده، پیامدهای منفی اجتماعی و روابط بین فردی می‌باشد. آسیب‌های ورزشی سبب دوری ورزشکاران از ورزش و در نهایت دوری از یک محیط اجتماعی پویا می‌شوند. عدم حضور ورزشکاران در میدان‌ها و محیط‌های ورزشی سبب کاهش حس تعامل، کاهش معاشرت اجتماعی، گوشه‌گیری، یاس و ناامیدی در فرد می‌شود که

یاری کند. ورزشکاری که نتواند هزینه‌های درمان را تأمین کند، ممکن است هرگز نتواند به میدان‌های ورزشی برگردد. در این گونه موارد بهتر است ورزشکاران ملی بدون محدودیت بیمه‌ای در پرداخت هزینه‌های درمان مورد توجه قرار گیرند تا ضمن درمان بدون دغدغه بتوانند با خیالی آسوده دوران نقاهت را سپری و با تمرینات اصولی به تیم‌های ملی برگردند. نتایج این پژوهش با یافته‌های موسوی (۱۳۹۳)، هاشمی (۱۳۹۱) تیلور و اگیلیو (۲۰۰۱)، ورثر و اورلیک (۱۹۸۶) و اریک و همکاران که مشکلات مالی، اقتصادی و محدودیت‌های شغلی را از پیامدهای کناره‌گیری از ورزش می‌دانند همخوانی دارد (۶، ۲۴، ۲۵، ۳۵، ۳۸).

از دیگر مضامین استخراج شده، پیامدهای ورزشی است. هرگاه ورزشکاران کلیدی در یک تیم یا باشگاه آسیب می‌بیند و از زمین مسابقه دور می‌شوند، عملکرد تیم تحت تأثیر قرار می‌گیرد و احتمال عدم موفقیت یک تیم بیشتر می‌شود. کاهش شانس موفقیت تیمی، هدر رفت سرمایه‌گذاری‌های ورزشی، بهم‌ریختگی نظم تیمی به سبب نبود بازیکنان کلیدی و کاهش ظرفیت ورزشکاران ملی برای مدیریت و مربیگری می‌تواند از پیامدهای ورزشی، آسیب دیدگی ورزشکاران نخبه باشند. اگر چه خیلی از مربیان بیان می‌کنند که تیم به فرد متکی نیست ولی در عمل می‌بینیم که خیلی از عملکرد تیم‌ها بسته به خلاقیت بازیکنان کلیدی آن تیم است.

از دیگر مضامین استخراج شده، پیامدهای فرهنگی است. میدان‌های ورزشی می‌توانند مکان‌های خوبی برای انتقال مفاهیم فرهنگی باشند. جوانان زیادی به دلایل مختلف در مکان‌های ورزشی حضور می‌یابند که علاوه بر گذراندن اوقات فراغت می‌توانند درس‌های متنوع در ارتباط با مسائل فرهنگی بیاموزند. حضور ورزشکاران نخبه و تأثیرگذار می‌تواند سبب جذب تماشاگران بیشتری شود. آسیب‌دیدگی یا ترس از آن مانعی بزرگی برای حضور ورزشکاران ملی در مسابقات خیرخواهانه است که می‌تواند اثرات مثبت فرهنگی در جامعه داشته باشد.

از دیگر مضامین استخراج شده، تغییر سبک زندگی و همچنین بازنگری در شیوه طی کردن مسیر شغلی ورزشکاران حرفه‌ای ایرانی بود. این تجربیات جزء کنش‌های شخصی و الزامات کاری ورزشکاران حرفه‌ای ایرانی از اثرات آسیب‌های ورزشی است که شامل تجربه نوع زندگی جدید، سرگشتگی و ابهام در برنامه‌های آینده ورزشی، تجدیدنظر در قراردادهای ورزشی و یادگیری و کاربرد برنامه‌ریزی اقتصادی است. در تشریح و تفسیر این تجربه زیسته باید خاطر نشان کرد که یکی از اصلی‌ترین تغییراتی که آسیب‌های ورزشی در ورزشکاران حرفه‌ای ایرانی ایجاد می‌کند، تغییر سبک زندگی و واداشتن ورزشکاران حرفه‌ای برای تفکر بیشتر درباره مسیر شغلی بوده است. فرد آسیب دیده به سوی یک سبک زندگی اجباری و ناخواسته سوق داده می‌شود؛ مصدومیت ورزشی روال زندگی او را دگرگون می‌کند. در انتخاب سبک زندگی هر فرد، دو عامل نقش اساسی دارند: شانس‌ها و فرصت‌ها (۳۹). آسیب‌دیدگی شانس‌ها و فرصت‌های

زندگی فرد را محدود می‌سازد و وی را ناچار به انتخاب‌های ناخواسته می‌کند و آزادی و قدرت اختیار وی را به حداقل می‌رساند. ورزشکاران در پی آسیب‌دیدگی دریافته‌اند که نمی‌توانند به آینده امیدوار باشند و برنامه‌های مناسب ورزشی برای خود در نظر بگیرند؛ بلکه باید به اقتضای شرایط و ناچاری از موقعیت ایجاد شده طرح‌هایی نامناسب را برای مسیر زندگی خود ارائه کنند که بتوانند آرامش کوتاه مدتی را برای خود فراهم آورند. علاوه بر این، چنین شرایط سختی می‌تواند سبک زندگی ورزشکاران حرفه‌ای را تغییر دهد که این خود به تغییرات بیشتری در سایر اجزای زندگی اجتماعی و فردی منجر می‌شود. در این باره یونگ و همکاران (۲۰۱۷) به این نکته اشاره می‌کنند که تغییر در سبک زندگی می‌تواند به دنبال مشکلات متعدد ایجاد شود و فشارهای روانی را بر آن‌ها وارد کند (۴۰). به نظر می‌رسد پیامدهای زیان‌بار آسیب‌های ورزشی استرس زیادی را بر ورزشکاران حرفه‌ای وارد کرده است که سبب تغییر سبک زندگی‌شان می‌شود. از آنجایی که تحلیل درست هرگونه واکنش فیزیولوژیکی، نگرشی و ذهنی یا سایر سازوکارهای دفاعی در افراد به شناخت دقیق محرک‌های استرس‌زا وابسته است (۴۱) باید به ورزشکاران درباره شرایط موجود آگاهی کافی داد تا از چنین موقعیت خطرناکی که سبب ایجاد مشکلات متعدد در زندگی ورزشکار می‌شود، جلوگیری کرد. یافته‌های پژوهش با نتایج پژوهش‌های هاشمی (۱۳۹۱)، میرآب مرتضی و علیزاده (۱۳۹۳)، هیل و لوثی (۱۹۷۴)، کورتیس و انیس (۱۹۸۸) بایلی و دنیش (۱۹۹۲)، مسنر (۱۹۹۲) کر و داساشاین (۲۰۰۰)، چاو (۲۰۰۲)، که بیان می‌کنند کناره‌گیری غیرمنتظره از ورزش سبب ایجاد مشکلاتی از قبیل اقدام به خودکشی، استفاده از مواد اعتیاد آور و کاهش رضایت از زندگی می‌شود، همخوانی دارد (۳۰، ۲۹، ۲۴، ۱۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱).

از دیگر مضامین استخراج شده، مهاجرت ورزشکاران به کشورهای دارای شیوه‌های مطلوب درمانی است. ورزشکاران با توجه به تبلیغات متعدد، به‌رغم وجود پزشکان حرفه‌ای در کشور، برای انجام درمان مؤثر با هزینه کمتر گرایش به مهاجرت پیدا می‌کنند. تعدادی نبود تجهیزات و دانش کافی و پزشکان متخصص در ارتباط با ترومای ورزشی را دلیلی برای مهاجرت برای درمان خود و برگشت به وضعیت مطلوب می‌دانند. اینگونه مهاجرت‌ها، هزینه‌های سنگینی به ورزشکاران و کشور وارد می‌سازد و تعداد زیادی از این ورزشکاران برای یافتن وضعیت بهتر به کشور بر نمی‌گردند.

نتیجه‌گیری

به صورت کلی در تشریح این یافته‌ها می‌توان این‌گونه استنباط کرد که تجربه زیسته ورزشکاران نخبه ایرانی از اثرات آسیب‌های ورزشی تغییرات متفاوتی را در آن‌ها ایجاد کرده است. این تغییرات بالاخص در وضعیت سلامت، همه ابعاد وجود ورزشکار را در سطوح فرد، خانواده و جامعه تحت تأثیر قرار داده و سبب ایجاد چالش‌های متعددی در زندگی می‌شوند و

ورزشکار، رفع نیازهای ورزشکار و خانواده مانع تشدید چالش‌های مرتبط با آسیب‌های ورزشی در ورزشکار شوند. همچنین برای پیشگیری از پیامدهای آسیب‌های ورزشی، زمانی که ورزشکار قادر به برگشت به میدان‌های ورزشی نیست، سعی در آماده‌سازی ورزشکار و واگذاری مسئولیت‌های ورزشی به آنان کنند تا در کنار میدان‌های ورزش ملی بتوانند ضمن کنار آمدن با آسیب‌دیدگی از پیامدهای منفی آن در امان بمانند. در نهایت مصون ماندن ورزشکاران از پیامدهای منفی، عزم ملی را می‌طلبد و سازمان‌های متولی می‌بایست ضمن حمایت اقتصادی و ایجاد شغل برای ورزشکاران تیم‌های ملی، به لحاظ حقوقی، پوشش بیمه تکمیلی و بیمه عمر آنان را حمایت کنند.

تقدیر و تشکر

از همه ورزشکاران محترمی که در این تحقیق مشارکت داشتند صمیمانه تقدیر و تشکر می‌شود.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند که هیچگونه تعرض منافی در این پژوهش وجود ندارد.

سلامت عمومی و در نهایت عملکرد شغلی آن‌ها را با چالش مواجه می‌کند. مربیان، سرپرستان و فرد ورزشکار می‌بایست با آگاهی و شناخت کامل سعی در رفع چالش‌ها و هدایت جریان زندگی به صورت مناسب کنند. بنابراین با توجه به اثرات نامطلوب آسیب‌های ورزشی بر ورزشکاران، پیشگیری و رفع این پیامدها نیازمند رعایت اصول ایمنی در ورزش و توجه به دو اصل انجام اعمال ایمن و رعایت شرایط ایمن در فعالیت‌های ورزشی است. هر چه فرد متعهد به انجام اعمال ایمن باشد، صدمات کمتری به خود و دیگران وارد می‌کند. با توجه به اینکه آسیب‌دیدگی‌ها در ورزش کمابیش دارای ماهیت اجباری و به دلیل عدم رعایت ایمنی به وقوع می‌پیوندند، پیشنهاد می‌شود مدیران ورزشی اعم از سازمانی و اماکن با اتخاذ یک رویکرد کنشی و ایجاد یک فرهنگ ایمنی مثبت در ورزش به استقرار اصول و الگوی ایمنی در ورزش بپردازند، پزشکان نهایت سعی خود را در درمان ورزشکاران آسیب‌دیده به کار گیرند و مربیان با نحوه صحیح و علمی، اجرای مهارت‌ها را به ورزشکاران آموزش دهند تا بتوان در حد ممکن از آسیب‌های ورزشی و به دنبال آن از اثرات و پیامدهای آن جلوگیری کرد. وزارت ورزش، کمیته ملی المپیک، مدیران فدراسیون‌های ملی و غیره می‌بایست با کمک‌های معنوی، خدمات مشاوره‌ای، کمک‌های مالی و جبران خسارات وارده، تسریع در انجام عمل درمان و بازتوانی، ارتباطات مؤثر و قوی با

منابع

1. Syed Ameri MH, Qurbandi MA. Explaining strategies for attracting and increasing citizen participation in public and recreational programs. *Research in Sport Management & Motor Behavior* 2012; 2(4): 23-34. [In Persian]
2. Chen Q, Liu T. The effectiveness of community sports provision on social inclusion and public health in rural China. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020; 17(2): 597.
3. Purkiani M, Hamidi M, Goodarzi M, Khabiri M. Analysis of the effect of professional and championship sports on the development of sports. *Sports Management Studies* 2017; 9 (42): 55-72. [In Persian]
4. Hosseinpour E, Bagheri G, Amiry M. Designing Safety model in Sports (Using Grounded Theory). *Iran Occupational Health* 2018; 15(4): 34-49. [In Persian]
5. Jalali Farahani M. *Sport Facilities Management*. Tehran: University Tehran press; 2011. [In Persian].
6. Mousavi SJ. Investigating the effective factors on the end of the championship period of professional athletes. *Journal of Sport Management and Motor Behavior* 2011; 10(20): 143-154. [In Persian]
7. Shah Mansouri E, Muzaffari SA. Study recessionary factors Sports in the field of hardware, software, and John Ware. *J Sports Sci* 2005; 12: 87-106 [In Persian].
8. Alfermann D, Stambulova N. Career transitions and career termination. Tenenbaum & R. C. Eklund (Eds.), *Handbook of sport psychology*. John Wiley & Sons, Inc; 2007.
9. Perlin LI. Life strains and distress in maturity. Speech at the 7th annual conference for helpers of adults. University of Maryland; 1982.
10. Ristolainen L, Kettunen JA, Kujala UM, Heinonen A. Sport injuries as the main cause of sport career termination among Finnish top-level athletes. *European Journal of Sport Science* 2012; 12(3): 274-82.
11. Moesch K, Mayer C, Elbe AM. Reasons for Career Termination in Danish Elite Athletes: Investigating Gender Differences and the Time-point as Potential Correlates. *Sport Science Review* 2012; 5(6): 49-68.
12. Park S, Tod D, Lavalley D. Exploring the retirement from sport decision-making process based on the trans theoretical model. *Psychology of sport & exercise* 2012; 13(4): 444-453.
13. Hemmatinezhad M, Benar N, Hashemi M, Moemeni S. The causes of career termination from sport and their relationship to post-retirement difficult among professional athletes in Iran. *International Journal of Sport Studies* 2013; 3(1): 111-116. [In Persian].
14. Mirab Mortazavi MA, Alizadeh MH. The effect of early retirement due to severe sports injuries on the quality of life of elite athletes M.Sc. Thesis, University of Tehran; 2014. [In Persian]
15. Wylleman P., Theeboom M., & Lavalley D. Successful athletic careers. In C. Spielberger (Ed.), *Encyclopedia of applied psychology*. New York: Elsevier; 2004.
16. Ogilvie BC, Taylor J. Career termination issues among elite athletes. *Handbook of research on sport psychology*; 1993: pp761-75.
17. Patsourakou E. Perceptions about career termination among Greek female elite athletes; 2010. Available at: <https://dspace.lboro.ac.uk/2134/6253>
18. Ogilvie BC, Howe M. Career crisis in sport. In *Proceedings of the fifth world congress of sport psychology*; 1982: pp176-183
19. Lavalley D, Robinson HK. In pursuit of an identity: A qualitative exploration of retirement from women's artistic gymnastics. *Psychology of sport and exercise* 2007; 8(1): 119-41.
20. Polkinghorne D. *Polkinghorne, Donald, Methodology for the Human Sciences: Systems of Inquiry*. Albany, NY: State University of New York Press, 1983.
21. Nicol R. *Entering the Fray: The role of outdoor education in*

- providing nature-based experiences that matter. *Educational Philosophy and Theory* 2014; 46(5): 449-61.
22. Nieswiadomy RM. *Foundation of nursing research* (3rd ed.). USA: Appleton and Lange; 1998.
  23. Colaizzi PF. *The descriptive methods and the types of subject-matter of a phenomenologically based psychology exemplified by the phenomenon of learning*. Duquesne University; 1969.
  24. Hashemi M. *Evaluation of reasons and effects of withdrawal from sports in professional athletes in Guilan province*. Master Thesis, University of Guilan; 2012. [In Persian].
  25. Svoboda B, Vanek M. *Retirement from high level competition*. In *Proceedings of the 5th world congress of sport psychology*; 1982; pp.166-175.
  26. Werthner P, Orlick T. *Retirement experiences of successful Olympic athletes*. *International journal of sport psychology* 1986; 17(5): 337-363.
  27. Williams JM, Andersen MB. *Psychosocial antecedents of sport injury: Review and critique of the stress and injury model*. *Journal of applied sport psychology* 1998; 10(1): 5-25.
  28. Johnson, U. "Sport Injury, Psychology and Intervention: An overview of empirical findings". Available at: www.idrottsforum.org
  29. Hill P, Lowe B. *The inevitable metathesis of the retiring athlete*. *International Review of Sport Sociology* 1974; 9(3):5-32.
  30. Curtis J, Ennis R. *Negative consequences of leaving competitive sport? Comparative findings for former elite-level hockey players*. *Sociology of Sport Journal* 1988; 5(2): 87-106.
  31. Baillie PH, Danish SJ. *Understanding the career transition of athletes*. *The sport psychologist* 1992; 6(1): 77-98.
  32. Messner MA. *Power at play: Sports and the problem of masculinity*. Beacon Press; 1992.
  33. Kerr G, Dacyshyn A. *The retirement experiences of elite, female gymnasts*. *Journal of applied sport psychology* 2000; 12(2): 115-33.
  34. Erpič SC, Wylleman P, Zupančič M. *The effect of athletic and non-athletic factors on the sports career termination process*. *Psychology of sport and exercise* 2004; 5(1): 45-59.
  35. Torregrosa M, Boixados M, Valiente L, Cruz J. *Elite athletes' image of retirement: the way to relocation in sport*. *Psychology of sport and exercise* 2004; 5(1): 35-43.
  36. Lavallee D, Wylleman P. *Career transitions in sport: International perspectives*. *Fitness Information Technology*; 2000.
  37. Tojari F, Moshgelgosha E. *Process of Transition from Athletics to Retirement: Charner & Scholssberg Model*. *Sport Management Studies* 2013; 5(19): 63-80. [In Persian]
  38. Taylor J, Ogilvie B. "Career transition among athletes: is there life after sports?" In: J, M, Williams, ed, *Applied Sport Psychology: Personal Growth to Peak Performance*, Mountain View. CA: Mayfield; 2001. pp 480-496.
  39. Norouzi Seyed Hossini R. *Understanding Lived Experience of Iranian Professional Athletes from COVID-19 Pandemic (A Phenomenological Approach)*. *Sport Management Studies* 2020; 12(61): 217-240. [In Persian]
  40. Yeung NC, Lau JT, Choi KC, Griffiths S. *Population responses during the pandemic phase of the influenza A (H1N1) pdm09 epidemic, Hong Kong, China*. *Emerging infectious diseases* 2011; 17(5): 813.
  41. Ramezanijad R, Kafi SM, Jahanraad N, Reihani M. *A survey of athletes' stressors in selected Iranian national teams*. *Sport Management and Development* 2017; 5(2): 127-45. [In Persian]

Original

Understanding the Lived Experience of Elite Athletes from the Consequences of Sports Injuries: A Phenomenological Approach

E. Hosseinpour^{*1}, M. Vahdani², S. Godarzi³, M. Charkhab⁴

1. *Corresponding Author: PhD. in Sports Management, University of Tehran, e.hossinpur@yahoo.com
2. Assistant Professor of Sports Management, University of Isfahan
3. Ph.D. of Sport Management, Tehran, Iran
4. Ph. D in Khuzestan Education Research Institute, Ahvaz, Iran

Abstract

Background: Today, the consequences of sports injuries create many problems for health, athletes, coaches, clubs, families and the sports community, and impose direct and indirect costs on the society. The purpose of this study was phenomenological analysis (understanding of lived experiences) of elite athletes from the sports injuries consequences.

Methods: The research method was qualitative phenomenology. Participants included 30 elite athletes, who were purposefully selected from the injured athletes of national and club teams. The research tool was unstructured interviews. The process of completing interviews continued until theoretical saturation was achieved. Each interview lasted between 35 to 65 minutes. The seven-step Klazi model was used for collecting and analyzing data.

Results: Analyzing the data revealed 9 main themes, and 74 concepts. Consequences of physical, family, psychological, social, economic, sports, cultural, lifestyle changes, and migration were the main axes (main themes) of findings of this study.

Conclusion: Due to harmful consequences of sports injuries, we suggest making necessary arrangements to increase safety in sports places and events, and also providing support in legal terms, finance, occupation and life and pension insurance of athletes.

Keywords: Athletes, Athletic Injuries, Phenomenology